

Vista general de la batalla d'Almansa.

2.1.

ANTECEDENTS

Per a comprendre la situació en que es trobava el Regne de València que motivà, en 1705, la sublevació maulet, es necessari conèixer els aconteniments que tingueren lloc en el nostre regne en els decennis anteriors, que derivaren en una situació de malestar generalitzat en el nostre poble, puix ja des de principis del segle XVII i a lo llarg de tots estos anys la roïna política dels últims reis de la dinastia dels Austries derivà en una profunda crisi econòmica i en un perill per a les llibertats dels valencians. Per tant, anem a passar ara a relatar els principals fets que varen ocórrer en estos anys, que podem considerar-los com els antecedents de la sublevació maulet.

2.1.1. REGNAT DE FELIP III (1578-1621). L'EXPULSIÓ DELS MORISCS

A la mort de Felip II, en 1578, ascendirà al tro son fill Felip III, heretant així un dels regnes més poderosos del món.

Arribà a València el 19 de febrer de 1599, sent rebut en gran solemnitat pel poble. En la Seu, davant del Pare Ribera, dels procuradors i de la noblesa, jurà els Furs. La Ciutat de València volgué mostrar-li el seu content i reconeixement com a rei, després del jurament i s'organisaren grans festejos. En este mateix any el nou monarca es casarà en la Seu de València, sent una boda doble ja que es casarà també l'Infanta Isabel Clara Eugènia en l'Archiduc Albert d'Austria. La cerimònia fou oficiada pel Pare Ribera. En este moment la casa d'Austria es trobava en tot el seu esplendor. La Cort Real es desplaçà a València per a participar en el festeig, en el que el poble

pla i els Jurats es veren obligats a participar ocupant un segon lloc en l'acontentyiment. Foren tants els diners que s'invertiren en les noces Reals que provocà un deficit total en la Caixa Municipal. Per a restablir el nivell economic es pujaren el impostos, provocant un gran malestar en la poblacio.

En 1602 el Pare Ribera, figura molt important durant esta epoca, que aportà molt a la societat i a l'art valencià, ocupà el carrec de Virrei i Capita General de Valencia fins al 10 de giner de 1604, en que el rei el destituirà com a Virrei ostentant dit carrec a partit d'ara En Joan de Sandoval, Marques de Denia i Duc de Lerma.

El capítul del regnat de Felip III que mes afectarà al Regne de Valencia sera l'expulsió del moriscs, que causà una profunda crisi economica en el Regne i fon un dels motius de l'inestabilitat social que a lo larc del segle tingué lloc en Valencia. Ya en el regnat de Felip II, se volgué dur a terme dita expulsio pero al remat no fon possible. El Decret de l'expulsió es feu en Madrid el 4 d'agost de 1609 arribant a Valencia el 2 de setembre. El Virrei de Valencia en eixe moment, el Marques de Caracena publicà un bando dient que en tres dies haurien d'abandonar la Ciutat i embarcar-se des de diferents ports. Podien endur-se'n bens mobles, pero no els immobles. Per esta causa els moriscs malvengueren tots els seus bens. Aquells que es convertiren al cristianisme podien quedar-se, esta era la filosofia per la que lluitava el Pare Ribera. No tots els moriscs acceptaren anar-se'n i es produiren revoltes en la Marina, Serrella, Mola de Cortes i Caroig estant dirigides per Turidji. Les sublevacions foren sofocades i el cap de Turidji va estar penjat durant anys en la Porta de Sant Vicent.

En un principi els nobles estaven en contra de que es produïra l'expulsió, molts senyors valencians ho manifestaren.

taren com F. Boil, Joan Berenguer... per que suponia per ad ells un greu problema ya que els araps eren els qui treballaven la terra dels senyors. ¿Ara qui les treballaria?. El monarca, per aliviar el seu descontent els notificà que tots els bens immobles que havien pertanygut als moriscs serien donats als nobles. L'expulsió dugue greus conseqüències a la població valenciana. Cal tindre en conte que València tenia 450.000 habitants i que en foren expulsats 170.000, es dir, es pergue el 30% de la població. La Ciutat quasi no va tindre perdues, puix la població musulmana es concentrava en els pobles. Molts d'ells quedaren practicament deshabitats. Al tindre els moriscs que malvendre els seus bens per la rapidea en que tingueren que eixir provocà que circulara moneda falsa, lo que motivà l'afonament de la Taula de Canvis en 1613.

Els llauradors serien ara els qui treballarien les terres que ocupaven els moriscs veent-se somesos a molts dures pressions i grans exigències dels senyors que eren els amos de la terra. Tots estos fets provocaren una crisi economica, on els mes afectats foren els llauradors.

La repoblació de les terres que ocupaven els moriscs sera lenta i afectarà molt negativament als llauradors. Felip III no es preocupà d'esta part de la població. La seua política tindra com a eix principal l'enriquiment de la noblea i de la seua cort. Jurarà els Furs, per a guanyar-se aixina el respecte del poble valencià, puix sabia l'importancia que per ad ells tenia. Des de l'expulsió dels moriscs es formarà un gran malestar en la població del camp. El poble no estara d'acort en lo que estava passant. A poc a poc s'està preparant l'ambient de descontent que donarà lloc a la sublevació maulet.

FELIP III. Sato de Reis. Palau de la Generalitat

2.1.2. REGNAT DE FELIP IV (1605-1668). ELS FURS COMENCEN A ESTAR EN PERILL

Des de que tenia deu anys es va encarregar de la seua educacio el Comte Duc d'Olivares, que va saber atraure's la confiança del monarca i influirà molt en el seu regnat.

La politica que durà a terme en el Regne de Valencia no sera gens beneficiosa per ad este. El Comte Duc d'Olivares va tindre molt que vore en el desig de centralisacio i d'abolisio dels Furs que volia el monarca. Este fet provocava un gran malestar i una gran inquietut en el Regne de Valencia.

En 1624, el seu valít li propongue que en els regnes hi haja una unificacio de tropes i armes i una unio administrativa en general. Açò provocara un problema greu i d'incompliment als Furs, ya que el Regne de Valencia te les seues propies Corts i la seua propia milicia. El valít seguirà insistint per a llevar-li la personalitat ad este poble, proponent-li al Monarca que tots el regnes haurien de seguir el model de Castella.

Pero el fet que mes perill causà al regim foral fon quan el rei s'atreu a convocar Corts en Monço, fora del Regne de Valencia, realisant un clar acte de contrafurs. El poble valencià es conscient de que les seues propies lleis, que el seu autogovern, estava en perill, puix mai s'havia conegut la convocatoria de Corts fora del Regne, ya que des de que Jaume I concedi la llibertat i els privilegis al poble valencià tots els monarques havien assumit d'una forma estricta les lleis del Regne.

Els valencians no estan d'acort en lo que intenta fer el rei i uns nobles aniran a Madrit a parlar d'este tema en Felip IV. El monarca no els rebra. Ells volien expressar el seu descontent i l'ofesos que es sentien els valencians, per la convocatoria del Corts fora del Regne. Olivares els

va atendre pero va menysprear als valencians dient "Tenemos a los valencianos por mas muelles". Les protestes del poble no foren escoltades i les Corts es celebraren en Monço en giner de 1626. Al rei no li importaven en absolut els Furs puix abans de jurar-los demanara els diners i el subsidi que per ad ell reclamava. A soles protestarà el braç dels cavallers ya que el braç eclesiastic i real no digueren res al respecte, havent de cedir els cavallers. El poble protestà, manifestant el seu malestar eixint al carrer, dirigint-se cap al Palau Real, trencant els cristalls. Els valencians sabien lo que podia passar i no volien deixar que el rei es riguera d'ells. Aci podem vore com els desijos d'este poble que any despres defendran els Maulets sempre estaven presents.

El poble no oblidà, i quan en 1647 vingue a Valencia fon rebut en molta gelor. A l'igual que Felip III, beneficià als nobles, i en canvi els llauradors des de l'expulsió dels moriscs travessaven una situació precària. Hi havia fam i epidèmies de pesta. Per això protagonisar en revoltes en 1663 mes de 6.000 llauradors, reunint-se en el pla de Saïdia, expressant el seu malestar pels impostos de la Sisa, que provocà una crisi financera que duria a l'afonament de la Taula de Canvis (el banc Municipal de l'epoca).

Podem afirmar que en el regnat de Felip IV el poble valencià no fon respectat. A mes pensava que els valencians eren un poble molt manejable. Ell mateix diu: *"Con Valencia lo que querré, con Aragón lo que podré, con los catalanes lo que ellos querran"* En esta cita podem apreciar com ad este Rei no li importava en absolut el poble valencià, ni els seus sentiments. Durant este periodo hi havia en la població un gran malestar i una gran inconformitat pels contrafurs que dugué a terme el monarca.

Els precedents de la lluita per a defensar els Furs els podem trobar en este regnat. Els Furs, per primera vegada, estaven en perill. La població reaccionarà, puix el monarca no tenia dret a canviar els desitjos de llibertat i autogovern d'este poble.

2.1.3. REGNAT DE CARLES II "EL HECHIZADO" (1661-1700). LA SEGONA GERMANIA

Va ascendir al tro a l'edat de quatre anys, actuant com a regent sa mare, qui confia el govern al jesuïta Nit-hard fins a 1669. Després assumix el govern fins a 1679 Juan Jose d'Austria, enemic de la Reina mare i després el Duc de Medinaceli i Comte d'Oropesa fins a 1691.

Ad este monarca li caracterisava la seua personalitat debil i malaltuça. El poble el nomenava "El Hechizado" puix diuen que quan era chicotet el varen enchisar. El seu regnat estigue molt manipulat degut a les seues malalties. En el seu mandat es va protagonisar en el Regne de Valencia lo que coneixem com a Segona Germania en l'any 1693. Es una de les revoltes llauradores mes destacades de l'epoca moderna. Fon protagonista sobretot la comarca de la Marina i el Comtat. Els llauradors estaven molts descontents puix la seua situació era precaria. Es veïen somesos a pagar grans impostos, com a conseqüència de les condicions imposades pels senyors en la repoblació del Regne després de l'expulsió dels moriscs. L'empresonament de quatre llauradors de Vilallonga per part del baile, el Duc de Gandia, el 9 de juliol de 1693 provocà la sublevació de 3.000 homes, que després d'obtenir la llibertat d'estos volien anar a Valencia a enfrontar-se en el virrei. Però el governador de Xativa En Ventura Ferrer envià una milícia de mes de 1.300 homes per a combatre en els llauradors. Estos, coneixedors de la maniobra dels milicians, s'amagaren en les muntanyes de

Muro-Cocentaina. Ventura Ferrer els alcançà, produint-se l'enfrontament el 15 de juliol.

Els llauradors s'agruparen en el nomenat eixercit d'agermanats. Estaven dirigits per Francesc Garcia. Era un eixercit mal armat, sense cavalleria i baix l'advocació de la Mare de Deu del Remei i Sant Vicent Ferrer.

El malestar no estava a solcs en la Marina i a més venia de més llunt. Ya en 1646 i 1657 els llauradors de Muro es queixaven de les dures pressions a que estaven sometos. En 1667 també els llauradors de la Valldigna expressaren el seu malestar, lo mateix passà en el Camp de Morvedre, en Carlet... Les condicions en que vivien eren molt precaries i per això expressaren el seu malestar produït per la durea de Les Cartes de població que regulaven la quantitat de terra que tenia que disposar cada poblador. Ells tindran l'obligació de residir en ella per a adquirir la propietat útil. Els censos en diners no eren molt alts, lo que realment feia la situació insuportable eren els censos en espècie de la collita que haurien de pagar-li al senyor, en ampla freqüència de participació, el terç, quart, o quint del total de la producció, a més de deduir el delme. Tot açò feia que els llauradors vixqueren en una absoluta misèria. Esta població es va veure recolzada per una chicoteta burgesia rural, alguns advocats i part del clero (retor i flares) i els bandolers.

Este malestar continuaria en la població, que se donaren compte de que els seus interessos i la seua llibertat com a poble poc li importaven als monarques, que a solcs volien l'enriquiment d'ells i de la nobleia. Els valencians estaven ofesos des de Felip IV i veïen que la seua identitat com a poble podia trencar-se. El poble estava dolgut. Les condicions que travessaven eren cada vegada pitjor. Tot açò era el precedent de lo que anys després desembocaria en la revolta maulet.

El mon rural ya s'havia rebelat, demanant els seus drets. Carles II, no es preocuparà de la situació dels llauradors. Seguirà la política dels seus predecessors enriquant-se la Cort i la Noblesa.

El regnat de Carles va estar molt dirigit per les seues malalties, sobretot en els últims anys, quan el seu estat empijorava. La seua segona dona, Mariana de Neoburg, i els seus consellers faran al remat d'este regnat lo que volgueren. Durant esta epoca el rei estarà baix una gran manipulació. El seu empijorament i el no tindre descendència faran que es produïxca el nomenat problema successori, que donara lloc a la guerra de Successió.

Pocs anys abans de la seua mort, les potències europees faran una sèrie de tractats i de negociacions per a repartir-se la corona espanyola, ya que obtindre la millor part significaria per a la potència guanyadora l'hegemonia europea.

2.2.

EL PROBLEMA SUCCESSORI

En els últims anys del regnat de Carles II, es preveïa que el monarca anava a morir sense descendència, veient-se sometut a la pressió de les Corts estrangeres. Molts foren els que rodejaren al rei per a aconseguir els seus propòsits personals. Per este motiu va ser un període de manipulació per a aconseguir ser l'hereu de la corona espanyola.

Foren variats els testaments que feu el monarca, que depenien de qui li aconsellava en eixe moment. Els Estats Europeus feren aliances per a apoderar-se de la corona. Signaren una sèrie de tractats per a repartir-se els territoris espanyols d'una forma pacífica. Les primeres negociacions es dugueren a terme en 1668 entre l'emperador